

Hodnocení rizik na veřejných sportovištích v České republice

- zadání seminární práce

Autor materiálu:

Zdeňka Kubíková

Konzultace:

Doc. Mgr. Martin Zvonař, PhD., ing. Jan Šrůtek, Mgr. Libuše Černá

Obsah:

Úvod

Cíle práce

Zadání seminární práce:

1. *Struktura práce*
2. *Pokyny pro vypracování seminární práce*
3. *Poučení o bezpečnosti*

Použité pojmy

Přílohy

Referenční seznam

Úvod

„Na neutěšenou situaci počtu dětských úrazů v České republice upozorňuje vládní dokument *„Národní akční plán prevence dětských úrazů na léta 2007 – 2017“*. Ten rozhodnutím vlády č. 926 ze dne 22. srpna 2007 mimo jiné stanovil ministrům zdravotnictví, školství a některých dalších ministerstev plnění úkolů z něj vyplývajících včetně financování aktivit týkajících se prevence dětských úrazů (Černá, Kubíková, 2012).“

Účinnou prevencí úrazů dětí a mladých dospělých je mimo jiné systematická a pravidelná kontrola prostor, které jsou ke sportu a hře určeny. Metoda vyhledání nebezpečí a analýzy rizik je metodou, která je úspěšně využívána k prevenci úrazů v různých oblastech lidské činnosti u nás i v zahraničí.

Cíle práce:

1. seznámit studenty MU FSpS magisterského studia předmětu První pomoc ve školských zařízeních s metodou VYHLEDÁNÍ NEBEZPEČÍ A ANALÝZA RIZIK
2. vyhledat nebezpečí, vyhodnotit rizika úrazu a zdokumentovat na venkovních veřejných sportovištích v České republice
3. ověřit metodu
4. popsat (zdokumentovat) a analyzovat nejčastěji se vyskytující nebezpečí na dotčených veřejných sportovištích v České republice

Popis zkoumaného souboru:

Veřejná sportoviště v České republice, která splňují následující podmínky:

- je znám provozovatel a správce hřiště
- objekt má provozní (návštěvní) řád).

Použité metody sběru dat:

1. k vyhledání nebezpečí bude použita **metoda pozorování** (využita bude fotodokumentace jednotlivých rizikových faktorů)
2. k vyhodnocení míry rizika (závažnost a pravděpodobnost vzniku úrazu) bude použita aplikace předem připravené (standardizované) **matice rizik**.

Zadání seminární práce

a. Struktura seminární práce

Úvodní strana

- název předmětu, pro který je práce určena, název seminární práce, jméno autora (autorů), datum zpracování

Obsah:

1. kapitola

Popis objektu, ve kterém byla analýza provedena

2. kapitola

Stručný popis průběhu vyhledávání nebezpečí ve zvoleném objektu

3. kapitola

V tabulce 1 Hodnocení rizik (příloha 1) vypsát identifikovaná nebezpečí vč. předběžného odhadu následků na zdraví a vyjádření míry rizika podle Matice rizik (příloha 2).

Diskuze, závěr

- návrh konkrétních opatření k eliminaci popsáných rizik
- stručné zhodnocení práce z pohledu přínosu pro studium

Povinné přílohy práce

Návštěvní/provozní řád, fotodokumentace

Použité zdroje

Internetové stránky, fotografie, texty, literatura

b. Pokyny pro vypracování seminární práce

1. vybrat sportoviště a zaslat adresu sportoviště a v případě týmové práce jméno kolegy na mail kubikova@fsps.muni.cz (v termínu 26. 3. - 31. 3. 2015).
2. pořízení fotodokumentace (barevné fotografie) nebezpečných míst (minimálně dvě z každého místa) na sportovišti nebo v prostorách s ním spojených
3. analýza rizik pomocí matice rizik (viz. příloha 2) do tabulky (viz. příloha 1)
4. vypracování seminární práce (min. 2 stránky textu, přílohy, fotodokumentace; jednotná struktura práce dle pokynů)

<http://www.fsps.muni.cz/studenti/bc-nmgr/szz-191.html>

c. Poučení studentů o bezpečnosti

V průběhu sběru dat pro seminární práci je student MU FSpS povinen:

1. řídit se provozním (návštěvním) řádem sportoviště
2. dodržovat pravidla silničního provozu v prostorách sportoviště a v prostorách se sportovištěm spojených
3. nedotýkat se a nemanipulovat s elektrickými spotřebiči na sportovišti a v prostorách se sportovištěm spojených
4. na sportovišti a v prostorách ke sportovišti patřícím se nepohybovat ve výškách (stromy, konstrukce sportoviště a jiných)
5. v průběhu posuzování nebezpečí a analýzy rizik nemanipulovat se zařízením sportoviště jiným než obvyklým způsobem (v souladu s provozním nebo návštěvním řádem)
6. na fotografiích pořízených pro analýzu nebezpečí se nesmí nacházet osoby, ale pouze technická zařízení a jiné objekty na sportovišti nebo se sportovištěm související
7. pokud student v rámci vyhledání nebezpečí a analýzy rizik odhalí závažné nebezpečí ohrožení zdraví, je povinen v souladu s novým občanským zákoníkem (§ 2901 a § 2902 zákona č. 89/2012 Sb.) oznámit tuto skutečnost zřizovateli nebo správci hřiště

Použité pojmy

1. Charakteristika sportoviště:

Veřejné venkovní sportoviště splňující následující podmínky:

Provozovatel

Správce sportoviště

Provozní (návštěvní) řád umožňuje vstup veřejnosti

2. **Nebezpečí:** vše (situace, zařízení, jiná podmínka) co může na daném místě za určitých podmínek způsobit úraz
3. **Riziko:** vyjádření pravděpodobnosti a závažnosti daného nebezpečí
4. **Matice rizik:** prostředek k vyjádření míry rizika

Hodnocení rizik

Popis nebezpečí vč. odhadu závažnosti úrazu	Závažnost	Pravděpodobnost	Míra rizika
<i>Příklad: Neukotvená fotbalová branka (obr.1) v případě že spadne (při pověšení se na ni nebo při posunu či jiné manipulaci) může způsobit smrt nebo trvalé následky (poranění hlavy, páteře)</i>	1	A	Vysoké riziko
1. Vstup na sportoviště			
Označení hřiště značkou, pokud je blízko silnice nebo zpomalovací retardéry			
Přístupová cesta (vchod, schody)			
2. Oplocení			
Výška plotu k pohybové aktivitě			
Kvalita oplocení (vč. rohů, zatáček)			
3. Povrch a dopadové plochy			
4. Branky a konstrukce			
Upevnění branek			
Umístění a ukotvení jiných zařízení			
Staré (nefunkční) zařízení			
5. Stromy (větvě, kořeny aj.)			
6. Jiná rizika			

Příloha č. 2

Matice rizik

slouží ke stanovení míry rizika na základě odhadu pravděpodobnosti vzniku úrazu a jeho závažnosti. Matice rizik pro účely této práce byla vytvořena s ohledem na skutečnost, že bude použita na veřejných sportovištích. Na nich je trvalá hrozba nebo vysoká pravděpodobnost smrtelného úrazu nebo úrazu těžkého naprosto nepřijatelná.

Pravděpodobnost vzniku úrazu:

- A trvalá hrozba
- B vysoce pravděpodobný
- C pravděpodobný
- D málo pravděpodobný

Závažnost úrazu:

- 1 smrtelný úraz
- 2 těžký úraz (hlava, páteř, vnitřní zranění)
- 3 úraz vyžadující lékařské ošetření
- 4 úraz bez nutnosti lékařského ošetření

Vyjádření míry rizika:

VYSOKÉ RIZIKO

barva v tabulce červená – riziko vyžaduje okamžitou eliminaci a do té doby přerušení aktivit

NEŽÁDOUCÍ RIZIKO

barva v tabulce žlutá – riziko vyžaduje odstranění bez zbytečného prodlení a následnou pravidelnou údržbu a kontrolu prostoru

nePŘIJATELNÉ RIZIKO

barva v tabulce zelená – riziko je vhodné odstranit a následně vyžadovat pravidelnou údržbu a kontrolu prostoru

<i>Závažnost</i>			3 Úraz s nutností lékařského ošetření	4 Úraz bez nutnosti lékařského ošetření
<i>Pravděpodobnost</i>	1 Smrtelný úraz	2 Těžký úraz		
A Trvalá hrozba	1A	2A	3A	4A
B Vysoce pravděpodobný	1B	2B	3B	4B
C Pravděpodobný	1C	2C	3C	4C
D Málo pravděpodobný	1D	2D	3D	4D

Referenční seznam

Černá, L., Kubíková, Z. (2012). *Zdravý životní styl ve školách z pohledu bezpečnosti*. Retrieved March 17, 2014 from http://www.fsps.muni.cz/sdetmivpohode/kurzy/zivotni_styl/.

EHEST. (n.d.). Retrieved March 17, 2014, from <https://easa.europa.eu/essi/ehest/>.

Štěpánek, M. (2012). *Bezpečnostní řízení v Ostravě*. Ostrava, Czech Republic: Sagit.

Health and Safety Executive. (n.d.). *Five steps to Risk Management* [PDF file]. Available from March 17, 2014 from <http://www.hse.gov.uk/pubns/indg163.pdf>.

IHST. (n.d.). Retrieved March 17, 2014, from <http://www.ihst.org/>.

Kubíková, Z. (2012). *Analýza a posouzení rizik na zahradě Základní školy a Mateřské školy*. Nepublikovaná uchazečská práce, ROVS, Rožnov, Czech Republic.

Spengler, J. O., Connaughton, D., & Pittman, A. T. (2006). *Risk management in sport and recreation*. Champaign, IL: Human Kinetics.

V Brně dne 1. 4. 2014, upraveno 6. 3. 2015